

LUYKX, Theo, historicus (Lommel 14 oktober 1913).

Humaniora aan het Jezuietencollege te Turnhout. Studeerde 1933-'35 voor civiel-ingenieur in Leuven. Ging in 1935 aan de Rijksuniversiteit Gent studeren in de faculteit der letteren en wijsbegeerte. Behaalde in 1936 voor de centrale examencommissie het diploma van kandidaat. Licentiaat in de letteren en wijsbegeerte in 1938, kandidaat voorbereidend tot de rechten in 1939. Promoveerde in 1940 tot doctor in de letteren en wijsbegeerte, groep geschiedenis, in Gent. In 1942 en in '59 werd hij bekroond door de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schoone Kunsten van België. Sinds september 1939 leraar; in 1943 en in '48 assistent bij prof. dr. F.L.

Ganshof in Gent. Werd na de bevrijding in 1944 redacteur van De Nieuwe Standaard, wat hij bleef tot 1947. Sinds 1951 in het hoger onderwijs, eerst aan de Rijkshandelshogeschool in Antwerpen, sinds 1951 in Gent, waar hij in 1960 gewoon hoogleraar werd. Hij doceert er hedendaagse Belgische en internationale geschiedenis en perswetenschap. Prof. Luykx legde grote activiteit aan de dag als auteur van historische werken. Hij publiceerde o.m. over de wordingsgeschiedenis van het Vlaamse volk, over de graven van Vlaanderen, over de hedendaagse geschiedenis van België, de internationale betrekkingen, het Vlaams Economisch Verbond en dr. Alfons van de Perre.

Als jongeman heeft Theo Luykx een rol gespeeld in de studentenbeweging. In 1934-'35 was hij voorzitter van het Algemeen Katholiek Vlaamsch Studentenverbond (AKVS), gouv Limburg. Aan de universiteit in Gent werd hij eerst voorzitter van de afdeling Gent van de VNV-studenten (Vlaamsch Nationaal Verbond). Van 1936 tot '39 was hij algemeen leider van deze studentenvereniging. Hij behoorde tot de oprichters van haar maandblad Volkskamp, waarin hij onder de schuilnaam Theo van Loon (TVL) publiceerde. Na de Duitse inval in Tsjechoslowakije plaatste hij in het blad (maart 1939) een bijdrage onder de kop: „Duitschland schiet Vlaanderen in den rug”. Luykx kantte zich tegen de nazi's en zei dat men moest de „ogen opheffen” naar de Angelsaksische wereld. Zo verliet hij de vereniging.

Na zijn journalistieke activiteit wijdde hij zich aan de wetenschap. Als hoogleraar in Gent bezorgde hij ook een serie studies over de pers, die interessante elementen voor de ontwikkeling van de Nederlandse cultuur in België reveleren. In Vlaanderens culturele ontwikkeling (1870-1970) stelt hij: „Om een duidelijk idee te vormen van de lange weg, die Vlaanderen in een goede eeuw heeft afgelegd, kan men best bij de evolutie van onze periodieke pers te rade gaan”. In een bijdrage over de Vlaamse pers in de periode 1814-'30 komt hij tot de conclusie dat die periode, „trots de bewuste taalpolitiek van Willem I, minder resultaten heeft opgebracht dan normaal kon worden verwacht”.

WERKEN: *De groei van de geschiedschrijving in Vlaanderen in de Nederlandsche taal*, in *Wetenschappelijke Tijdingen*, jg. 6, nrs. 8-10 (1941); - *Op den drempel der geschiedenis van het Vlaamse volk* (1943); - *De graven van Vlaanderen en de Kruisvaarten* (1947); - *Brugge, de oude Zwinstad* (1950); - *Het grafelijk geslacht Dampierre en zijn strijd tegen Filips de Schone* (1952); - *Cultuurhistorische Atlas van België* (1954); - *Over de Oranjestische pers in België*, in *Album Prof. Dr. K. Baschwitz* (1956); - *Rijksuniversiteit te Gent. Liber Memorialis 1913-1960*, 4 dln (onder de hoofdredactie van T. Luyckx, 1960); - *De eerste gazettiers en hun kranten in de Spaanse Nederlanden*, in *Handelingen XVIII van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Taal- en Letterkunde en Geschiedenis* (1964); - *De tweetalige zg. Nolf-Universiteit te Gent (1923-1930)*, in *De Brug* (oktober 1967, p. 93-117); - *Liber Amicorum A. de Schryver* (onder de hoofdredactie van T. Luykx, 1968); - *De verhouding van de Vlaamse en Franstalige pers in België rond 1845*, in *Handelingen XXII van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Taal- en Letterkunde en Geschiedenis* (1968); - *Politieke geschiedenis van België* (1969, tweede uitgave); - *Vlaanderens culturele ontwikkeling (1870-1970)*, in *Handelingen XXIV van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Taal- en Letterkunde en Geschiedenis* (1970); - *De Nederlandstalige pers in Vlaanderen tijdens het Koninkrijk der Nederlanden*, in *Selectiviteit in de Massacommunicatie. Liber Amicorum Prof. Mr. M. Rooij* (1971); - *Geschiedenis van de Internationale betrekkingen sedert het Congres van Wenen* (1971); - *Dr. A. van de Perre en zijn tijd* (1972).

LITERATUUR: *Rijksuniversiteit te Gent. Liber Memorialis 1913-1960*, III (1960, p. 209-212). GASTON DURNEZ